

HØRINGSUTTALELSE FRA NRK TIL FORSLAG OM ENDRINGER I VÆR VARSOM- PLAKATENS PUNKT 2.8 OG 2.1

NRK støtter hovedpunktene og intensjonen bak de foreslåtte endringene i Vær varsom-plakatens (VVP) punkt 2.8 om sponing/ekstern finansiering av journalistikk.

For NRKs del har formuleringer om sponing og produktplassering riktignok vært greie å forholde seg til i dagens VVP, siden det er godt innarbeidede begreper som også brukes i kringkastingsloven. Men vi støtter forslaget om å innføre de plattformnøytrale begrepene ekstern finansiering/eksterne finansieringskilder, som favner bredere og gjør at presseetikken kan bedømmes på samme måte, uavhengig av hvilken plattform det redaksjonelle innholdet publiseres på. De spesifikke begrensningene knyttet til sponing og produktplassering i kringkastet innhold er fortsatt omfattet av kringkastingsloven, samtidig som mediene får mer entydige retningslinjer på andre plattformer.

Det er et grunnleggende prinsipp for journalistikkens uavhengighet at sponsorer ikke får påvirke redaksjonelt innhold. Det er viktig at dette prinsippet blir bevart, selv om formuleringene i VVP blir endret.

Vi vil spille inn et spørsmål om ikke et annet begrep fra dagens punkt 2.8 bør videreføres også i en ny versjon. I dag står det «*Kommersielle interesser skal ikke ha innflytelse på journalistisk virksomhet, innhold og presentasjon*». Dette erstattes etter vår mening ikke fullt ut av formuleringen «*Eksterne finansieringskilder skal ikke ha innflytelse på mediets journalistiske virksomhet, kildevalg og prioriteringer*».

Forslaget er godt fordi det favner bredere enn bare de rent kommersielle interessene som kan ønske å påvirke journalistikken, men et annet viktig perspektiv kan gå tapt: Det finnes mange måter kommersielle interesser kan prøve å påvirke redaksjonelt innhold på, uten at det innebærer finansiering av innholdet (påvirke vinkling eller valg av medvirkende, eksponering av produkter osv.).

Vi mener det vil være klokt å beholde dette perspektivet også i et nytt VVP 2.8, for eksempel med en slik formulering: «*Eksterne finansieringskilder eller kommersielle interesser skal ikke ha innflytelse på mediets journalistiske virksomhet, kildevalg, presentasjon eller prioriteringer*».

Punktet om åpenhet om avtaler og finansiering av journalistikken er godt, men vi stiller spørsmål om det bør presiseres at dette gjelder økonomiske avtaler.

Vi har diskutert om det er et litt langt steg å gå når en formulering i VVP endres fra å slå fast at «*sponing og produktplassering (i journalistikk rettet mot barn, vår anm.) er uforenlig med god presseskikk*» til å skrive at «*(e)kstern finansiering av journalistikk rettet mot barn må ivareta barns særlige behov for vern*» – kan dette skape et for stort tolkningsrom?

Vi ser samtidig at den nye formuleringen favner bredere når det gjelder ulike finansieringsformer, og at den tar hensyn til barns særlige behov for vern slik det er definert

blant annet i markedsføringsloven. Vi har derfor kommet til at vi støtter de foreslåtte endringene også på dette punktet.

Vi har ingen merknader til den foreslåtte endringen i VVP 2.1.

Oslo, 15. november 2023

Vibeke Füst Haugen Per Arne Kalbakk

Kringkastingssjef Etikkredaktør